

Sygn. akt II CSK 195/18

POSTANOWIENIE

Dnia 31 sierpnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa [...] Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu
Inwestycyjnego Zamkniętego we W.

przeciwko D.S. i P.S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 31 sierpnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanych

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 22 listopada 2017 r., sygn. akt I ACa [...] /17,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od pozwanych na rzecz powoda kwotę 5400 (pięć
tysięcy czterysta) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód [...] Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W. domagał się, jako cesjonariusz, zasądzenia solidarnie od pozwanych D.S. i P.S. kwoty 442.381,43 zł wraz z odsetkami ustawowymi z tytułu należności wynikających z umowy kredytu zawartej w dniu 19 czerwca 2008 r. przez pozwanych z Bankiem [...] (cedent).

Wyrokiem z dnia 31 stycznia 2017 r. Sąd Okręgowy w K. zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 286.232,08 zł tytułem należności głównej wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi od dnia 14 marca 2016 r. do dnia zapłaty, z zastrzeżeniem, że pozwanym przysługuje prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie ich odpowiedzialności do prawa własności nieruchomości położonej w miejscowości D., nr działki [...], dla której Sąd Rejonowy w K. VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr [...], do wysokości ustanowionej na tej nieruchomości hipoteki zwykłej do kwoty 250.000,00 zł oraz hipoteki umownej kaucyjnej do kwoty 36.232,08 zł. W pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Wyrokiem z dnia 22 listopada 2017 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację pozwanych.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, pozwani wskazali przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Ich zdaniem skarga jest oczywiście uzasadniona z uwagi na rażące naruszenie przez zaskarżony wyrok przywołanych w petitum skargi przepisów postępowania oraz prawa materialnego (art. 244 k.p.c., 245 k.p.c., art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.). Wskazali, że choć w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Apelacyjny przedstawił wywód odnośnie charakteru bankowego tytułu egzekucyjnego jako wyłącznie dokumentu prywatnego, to ustaleń tych nie przełożył w sposób prawidłowy na treść zapadłego rozstrzygnięcia, przyjmując, że bankowy tytuł egzekucyjny swoją mocą dowodową wykracza poza każdy inny dokument prywatny, do którego odnosi się przepis art. 245 k.p.c., nadając mu *de facto* - wbrew własnym twierdzeniom - moc dokumentu urzędowego w rozumieniu

przepisu art. 244 § 1 k.p.c. i w konsekwencji przerzucając ciężar dowodu związany z obaleniem treści tego dokumentu na stronę pozwaną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, powołując się na to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., skarżący musi wykazać, iż zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.) oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ.; z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ.; z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ.).

Pozwani nie wykazali, że przesłanki te występują w niniejszej sprawie. W zgodzie z art. 6 k.c. Sąd Apelacyjny uznał, że ciężar udowodnienia istnienia,

wysokości, wymagalności i nabycia dochodzonej wierzytelności spoczywa na powodzie. Przywołał też dowody, w oparciu o które przyjął, że powód sprostał temu ciężarowi.

Wśród dowodów tych wskazał bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przez Bank [...] w dniu 19 stycznia 2010 r., co do którego jednoznacznie stwierdził, że w aktualnym stanie prawnym na gruncie postępowania cywilnego nie jest dokumentem urzędowym i nie korzysta z domniemania, iż jego treść jest zgodna ze stanem rzeczywistym (art. 244 § 1 k.p.c.). Zastrzegł zarazem, że nie oznacza to, iż dokument ten jest pozbawiony wszelkiej mocy dowodowej, jest to bowiem dokument prywatny, który stanowi pełnoprawny środek dowodowy i może być podstawą ustaleń faktycznych oraz wyrokowania (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2016 r., III CSK 317/15, nie publ.). W ramach swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) Sąd może uznać jego treść za zgodną z rzeczywistym stanem rzeczy.

W tym kontekście Sąd Apelacyjny uznał za istotny – co pomijają skarżący – także pozostały materiał dowodowy, w tym zwłaszcza powiązane ze sobą dokumenty w postaci umowy kredytowej, tytułu wykonawczego (bankowy tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności), postanowienia komornika o umorzeniu postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie tego tytułu z powodu stwierdzenia jego bezskuteczności czy odpisu z księgi wieczystej. Zwrócił uwagę także na domniemanie wynikające z art. 71 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece w pierwotnym brzmieniu (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 124, poz. 1361) oraz okoliczności, które czyniły zarzuty pozwanych - zmierzające do podważenia wiarygodności przedkładanych przez powoda dokumentów - niewiarygodnymi (niestawiennictwo na rozprawie, na której mieli być przesłuchani w charakterze strony, pomimo wezwania, brak dowodów, że przed procesem kwestia wypowiedzenia kredytu była sporna, a w szczególności niewytoczenie przez nich powództwa przeciwegzekucyjnego albo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności).

Wbrew zatem zarzutom skarżących, rozstrzygnięcie Sądu nie było oparte na przypisaniu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu mocy dowodowej sprzecznej

z art. 245 k.p.c., lecz na rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy. W tej sytuacji trzeba stwierdzić, że skarga kasacyjna w istocie zmierza do zakwestionowania dokonanej przez Sąd Apelacyjny oceny wiarygodności dowodów, co w postępowaniu kasacyjnym jest niedopuszczalne ze względu na art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

aj

ał